

ریاست جمهوری
ستاد مبارزه با مواد مخدر
دفتر تحقیقات و آموزش

عنوان پژوهش:

بررسی میزان اثربخشی اقدامات رسانه‌ای در امر
مبارزه با مواد مخدر - مطالعه ملی

مجری:

دکتر رسول افضلی

تهران ۱۳۹۵

عنوان: بررسی میزان اثربخشی اقدامات رسانه‌ای در امر مبارزه با موادمخدر - مطالعه ملی

مسئول کمیته راهبری تدوین و تلخیص: حمید رضا صرامی

مجری طرح و گروه تلخیص: رسول افضلی (مجری)، حمیدرضا صرامی، محمدعلی محمدی‌فر

همکاران گروه تلخیص: مجید قربانی، الهام حمزه‌زاده توفیقی

ناظر علمی تلخیص: مظفر صادقی

ویراستار تلخیص: محمود نجفی

همکاران ناظر علمی تلخیص: رضا احمدی مقدم، محمود مینویی

به سفارش: دفتر تحقیقات و آموزش دبیرخانه ستاد مبارزه با موادمخدر ریاست جمهوری

ناشر: دنیای درون (۱۳۹۶/۰۸/۰۹) لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۷۰-۳-۸ شمارهگان: ۱۳۹۶

افضلی، رسول، ۱۳۵۳ فروردین -	شناسه:
بررسی میزان اثربخشی اقدامات رسانه‌ای در امر مبارزه با موادمخدر - مطالعه ملی / مجری: رسول افضلی؛ مجری طرح و گروه تلخیص: رسول افضلی، حمیدرضا صرامی، محمدعلی محمدی‌فر، همکاران گروه تلخیص: مجید قربانی، الهام توفیقی؛ ناظر علمی تلخیص: مظفر صادقی، همکاران ناظر علمی تلخیص: رضا احمدی مقدم، محمود مینویی؛ ویراستار تلخیص: محمود نجفی؛ به سفارش دفتر تحقیقات و آموزش دبیرخانه ستاد مبارزه با موادمخدر ریاست جمهوری.	عنوان و نام پدیدآور:
بران: تهران درون، ۱۳۹۶.	مشخصات نشر:
۲۸ س.؛ ۵/۹ × ۱۹/۱ س.م.	مشخصات ظاهری:
۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۷۰-۳-۸	شابک:
فیپا	وضعیت فهرست نویسی:
سوء مصرف دارو و رسانه‌های گوناگون - ایران - نمونه پژوهی	موضوع:
Drugs and mass media -- Iran -- Case studies	موضوع:
داروها - ایران - مبارزه و کنترل - نمونه پژوهی	موضوع:
Drug control -- Iran -- Case studies	موضوع:
مواد مخدر -- ایران - نمونه پژوهی	موضوع:
Narcotics -- Iran -- Case studies	موضوع:
صرامی، حمیدرضا، ۱۳۴۰ آبان -	شناسه افزوده:
محمدی‌فر، محمدعلی، ۱۳۵۳ -	شناسه افزوده:
قربانی، مجید، ۱۳۴۶ - ، حمزه‌زاده توفیقی، الهام، ۱۳۵۵ -	شناسه افزوده:
ستاد مبارزه با موادمخدر. دبیرخانه. دفتر تحقیقات و آموزش	شناسه افزوده:
HV۵۸۴۰ الف ۷۳ الف ۱۳۹۶	رده بندی کنگره:
۴۹۲۴۱۴۳	رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی:	۳۶۲/۲۹۰۹۵۵

نشر: تهران، بلوار اشرفی اصفهانی، بالاتر از میدان پونک، جنب مجتمع فرهنگی تفریحی هوپزه،

پلاک ۲۰ ستاد مبارزه با موادمخدر ریاست جمهوری (دفتر تحقیقات و آموزش)،

تلفن: ۴۷۳۶۱۷۰۱، صندوق پستی: ۱۴۶۹۹۱۵۸۳۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	سخن اول
۸	پیشگفتار
۹	مقدمه
۱۳	پیشینه تحقیق
۱۹	روش تحقیق
۱۹	جامعه، نمونه و روش نمونه گیری
۲۴	ابزار
۲۵	یافته ها
۱۰۱	بحث و نتیجه گیری

مواد مخدر و روان گردان ها به عنوان یک سیستم هوشمند، فعال، پویا، خلاق و داینامیک با عمر بیش از شش هزار سال، ضمن نشانه روی مستمر میکروسیستم اجتماعی (خانواده)، مزو سیستم اجتماعی (مدارس، دانشگاه ها و محیط های کاری) و ماکرو سیستم اجتماعی (محله های شهری و روستایی)، با جذب مشتریان جدید، به دنبال استمرار حیات خود بوده، به گونه ای که افراد را در سنین مختلف، مشاغل، جنسیت، تأهل و مجرد، تحصیلات متفاوت، شهری و روستایی و با دلایل گوناگون به سمت خود جذب می نماید. این سیستم در آستانه ی هزاره سوم، با افزایش اندازه و حجم تهدید، نسبت به تولید انواع مواد مخدر، مواد محرک، مواد توهم زا و مواد استنشاقی مبارزات و رزیده تا به تواند ضمن کسب سود نامشروع، هم زمان نسبت به انهدام و قتل عام نوجوانان و جوانان اقدام نماید. پیچیدگی و ابهام این سیستم، آینده نگری آن را با مشکل راجه می سازد. لیکن با نیم نگاهی به گذشته این پدیده، می توان آینده احتمالی اعتیاد را با افزایش میزان مصرف مواد و قاچاق آن، تغییر الگو و نوع مواد مصرفی با وسعت دامنه و انواع آنها، کاهش سن، افزایش ورود زنان و افراد تحصیل کرده و مشاغل به جرگه مصرف کنندگان مواد گسترش کشت و تولید مواد در کشور افغانستان، احتمال کشت خشخاش در آسیای میانه و افزایش تقاضا در کشورمان، کاهش مانایی در درمان اعتیاد و افزایش عود و بازگشت معتادان به چرخه اعتیاد، جستجو کرد. به منظور مدیریت صحیح امر مبارزه در این دست سخت افزاری (مبارزه با عرضه) و نرم افزاری (کاهش تقاضا)، نیازمند علم سازمان یافته، اعمال یک سیستمی و همه جانبه نگر به جای روش های خطی- جزیره ای و هیجانی، تقویت دانش برنامه ریزی و ارزشیابی مستمر فعالیت ها به منظور سنجش میزان اثر بخشی برنامه ها باشیم. با توجه به قرار گرفتن اعتیاد به عنوان اولین اولویت آسیب های اجتماعی کشور، باید می رود با افزایش حساسیت، دغدغه، نقش آفرینی و مشارکت کلیه اساتید و صاحبان نظران در عرصه جهاد مقدس مبارزه با مواد مخدر و روان گردان ها، شاهد تقویت و تکمیل نمودن برنامه های پیشگیری وضعی، پیشگیری فرهنگی و اجتماعی، درمان و کاهش آسیب اعتیاد، به بالاترین سطح شواهد و استناد در سازی آنها در سطح کشور باشیم تا موجبات ضربه زدن به استراتژی های سیستم مواد مخدر و روان گردان ها فراهم شود.

حمید صرامی

مشاور دبیر کل و مدیر کل دفتر تحقیقات و آموزش

ستاد مبارزه با مواد مخدر ریاست جمهوری